

Универзитет у Нишу
Правни факултет

ТЕМАТСКИ ЗБОРНИК РАДОВА
ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

„ЗАШТИТА ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА У
ЕВРОПСКОМ ПРАВНОМ ПРОСТОРУ”

Књига трећа

Ниш, 2013

**„ЗАШТИТА ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА
У ЕВРОПСКОМ ПРАВНОМ ПРОСТОРУ“**

Књига трећа

Овај зборник радова резултат је рада на Пројекту Правног факултета Универзитета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије под бројем 179046 Д.

Рецензенти:

Проф. др Борче Давитковски

Проф. др Стеван Лилић

Проф. др Миле Дмичић

Издавач

Правни факултет Универзитета у Нишу

За издавача

Проф. др Мирослав Лазић, декан

Главни и одговорни уредник

Проф. др Предраг Димитријевић, руководилац Пројекта

Преводи

Гордана Игњатовић

Технички уредник

Ненад Милошевић

Штампа

„Атлантис“ Ниш

Тираж

100

ISBN 978-86-7148-178-6

Центар за публикације Правног факултета у Нишу, 18000 Ниш,
Трг Краља Александра 11, Тел: 018/500-221, <http://www.prafak.ni.ac.rs>

ПРЕДГОВОР

Публикација која је пред Вама, представља Зборник радова, који је резултат истраживачког и научног рада наставника и сарадника Правног факултета у Нишу, као учесника пројекта под називом: „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“.

Питање људских и мањинских права је једно од кључних питања и проблема државно правних система, који претендују да буду демократски и утемељени на принципима правне државе и владавине права. Оно је централна тема и европске заједнице, па и читавог савременог света, као интерактивног глобалног система. Република Србија има своје сопствене проблеме, наслеђене из прошлости али и посебну одговорност да активно и ефикасно решава изазове људских и мањинских права, који су њена савремена реалност, ако жели да постане део европског правног простора. Мада, Република Србија прихвата готово све конвенције и стандарде Европске Уније, остаје пуно недоследности у имплементацији пројектоване јавне политике у овој материји.

Мотивисани актуелношћу теме и потребом да се отворе бројна питања али и да се понуде одговори и решења, велики број аутора, наставника и сарадника Правног факултета, као учесника из поменутом пројекту, поднело је своје научне прилоге редакцији. Заштита људских и мањинских права у европском правном простору обрађивана је са кривично-правног аспекта али такође и са јавно правног, финансијско правног, грађанско правног и других правних аспеката. То показује сложеност овог пројектног задатка али и висок степен напора и позитивног резултата да се померимо корак напред у нашем истраживачком раду.

Руководилац пројекта

Проф. др Предраг Димитријевић

везано за Бердап неће решавати без Србије и Румуније. То јој није сметало да вероломно, 1873. године, склопи спразум са Аустро-Угарском о неким дунавским питањима, не обавештавајући Србију, позивајући се на сасвим друго тумачење појма "прибрежне силе".³⁰

У оваквом сплету дипломатских активности, уз сву њихову вероломност и непринципијелност, Србија је ипак забележила много више позитивних него негативних поена. То је представљало веома важан сегмент у њеном ходу ка потпуној независности.

Prof. Nebojša Randelović, LL.D.
Full Professor,
Faculty of Law, University of Niš

FOREIGN POLICY OF THE PRINCIPALITY OF SERBIA DURING THE REGENCY PERIOD

Summary

During the rule of minor Prince Milan Obrenović, the Principality of Serbia was governed by the Regency (a collective body of three regents). Although the Principality of Serbia had the status of an Ottoman vassal state, during the Regency period Serbia pursued the foreign policy which had been traced by Prince Mihajlo Obrenović. Given the complexity of relations between the world superpowers which were particularly apparent at the London Conference, the Principality of Serbia managed to avoid potential obstacles and take advantage of the given opportunity to exercise its sovereignty (whenever possible). Considering numerous interests of the superpowers in the Balkans, the Serbian foreign policy at that time was by no means clear cut, straightforward and easy to pursue. The Regency had to balance the conflicting interest of the Austro-Hungarian Empire, the Ottoman Empire and Russia in the Balkans; moreover, the Regency had to take into consideration the current political developments, including the grandiose return of Russia into the international politics, the revision of the Paris Treaty of 1856, and inobservance of the principles proclaimed at the Paris Congress and the London Conference.

Key words: Principality of Serbia, Regency, superpowers, London Conference, Iovan Ristić

³⁰ Дневник Бењамина Калаја, 545.

Др Зоран Поњавић,
Правни факултет Универзитета у Крагујевцу

UDK: 342.721-056.26

ПРАВНИ ЗНАЧАЈ ВОЉЕ ПУНОЛЕТНИХ ПОСЛОВНО НЕСПОСОБНИХ ЛИЦА

Апстракт: Пунолетна, пословно неспособна лица су лишена права да одлучују о свом животу. Правна заштита ових лица се остварује стављањем под старатељство и постављањем старатеља, пошто претходно буду лишена пословне способности. У раду се излаже нови поглед на заштиту ових лица настао као последица усвојених међународних докумената, али и слабости досадашњег система њихове заштите. Њихова заштита се све више остварује преко могућности да учествују у доношењу одлука које се тичу њиховог живота. У овом погледу се констатује да права из области заштите права на здравље предвиђају решења којима је значај воље ових лица готово изједначен са оним који јој је дао у области права детета, али да их и даље треба развијати и усагласити са захтевима из међународних докумената.

Кључне речи: пословна неспособност, старатељ, изјава воље, заштита здравља.

1. Увод

Лице лишено пословне способности је двоструко рањиво.¹ Са једне стране оно је болесно а са друге стране је неспособно да се стара о себи услед те

1 Израз «рањиве особе» и «рањиве друштвене групе» све се више код нас користи у различитим публикацијама. У сваком случају не треба правити знак једнакости између ових лица и оних која су пословно неспособна. Професор Hauser наводи да су пословно неспособна лица лишена права у циљу њихове заштите док се мере заштите које се пружају рањивим особама више усмерене да им се обезбеди више права, али да границе између њих врло нејасне. Hauser (J.), « Incapables et/ou protégés. Sur le projet de réforme du droit des incapacités », Informations sociales, 2007/2, n°138, p.10. Наведено према: M. Jean-Pierre Gridel, L'acte éminemment personnel et la volonté propre du majeur en tutelle, http://www.courdecassation.fr/publications_cour_26/rapport_annuel_36/rapport_2000_98/deuxieme_partie_tudes_documents_100/tudes_theme_protection_personne_102/personnel_volonte_5853.html

